

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF USING EDUCATIONAL RESOURCES IN EDUCATION WITH THE HELP OF SOCIAL NETWORKS

Feruza Ishnazarovna Mukhamadiyeva
Tashkent State Pedagogical University

Senior Teacher of the department "Informatics Teaching Methodology"

Abstract

Abstract: This article explores the demand for resources for youth by announcing options to the public via social media that can be used to create a range of educational resources for youth through social media.

Keywords: educational resources, education, social networks, multimedia, reading, rating, degree.

IJTIMOYIY TARMOQLAR YORDAMIDA TARBIYA RESURLARINI TA'LIMDA QO'LLASH SAMARADORLIGINI BAHOLASH.

Feruza Ishnazarovna Muxamadiyeva

Toshkent davlat pedagogika universiteti

"Informatika va uni o'qitish metodikasi" kafedrasida katta o'qituvchisi

Annunatsiya:

Ushbu maqolada ijtimoiy tarmoqlar orqali yoshlarga bir qancha tarbiyaviy resurslarni yaratishda qo'llanilishi mumkin bo'lgan tanlovlarni ijtimoiy tarmoqlar orqali ommaga e'lon qilib, yoshlar uchun kerakli resurlarga bo'lgan talabini o'rganishdan iborat.

Kalit so'zlar: tarbiya resurlari, ta'lim, ijtimoiy tarmoqlar, multimediyaga, kitobxonlik, reyting, daraja, ko'rsatkich.

Аннотация:

В этой статье исследуется спрос на ресурсы для молодежи путем объявления общественности через социальные сети о вариантах, которые можно использовать для создания ряда образовательных ресурсов для молодежи через социальные сети.

Ключевые слова: образовательные ресурсы, образование, социальные сети, мультимедиа, чтение, рейтинг, степень, индекс.

Bugungi kunda taraqqiyot yangilanishlar va kutilmagan voqea hodisalar sodir bo'lmoqda. Har bir kunimiz kuchli axborot oqimi ostida kechmoqda. Axborot oqimi bizni uyda, ishxona va

ta'tilda ta'qib etadi. Inson axborot ta'siridan xoli normal faoliyat yurita olmaydi. Ushbu tadqiqotda hayotni anglash, uni o'rganish axborotlarni yig'ish va o'zlashtirish orqali kechadi. Insonning bilimlilik darajasi ham ma'lum davr ichida shaxs tomonidan o'zlashtirilgan informatsiyalarning ko'p yoki ozligi bilan belgilanadi [1]. Shuning uchun zamonaviy bilimlar sari keng yo'l ochish ta'limotni takomillashtirishda yangi informatsiya texnologiyalardan unumli foydalanish bugungi kunning talabiga aylandi. Onlayn kurslarning yana bir afzallik tomoni unda o'qish muddatini o'quvchi o'zi belgilaydi, ya'ni talaba ixtiyoriy paytda o'qishni boshlaydi, materiallarni o'qituvchi nazoratida o'zlashtiradi.

O'zlashtirish topshiriqlarni, testlarni bajarishiga qarab aniqlanadi. O'quvchi berilgan dasturni qanchalik tez o'zlashtirsa, shunchalik tez o'qishni tugatadi va guvohnoma oladi. Dasturni o'zlashtira olmasa, unga mustaqil ishlab, o'qishni davom ettirishga imkoniyat beriladi. Ushbu uslubning ko'plab afzallik tomonlari borligi ko'pchilikka ayon. Barcha oliy o'quv yurtlarida masofadan o'qitish texnika va texnologiyasini amalga oshirish borasida qator ishlar olib borilmoqda [2]. Axborot texnologiyalarni rivojlanishi masofadan o'qitishni tashkil etishga yangicha yondashuvni taqozo etadi. Onlayn kurslarni tashkil etishni hozirgi zamon modellarining asosida kommunikatsiya va tarmoq texnologiyalari yotadi.

Onlayn kurslar asosida ta'lim berish uchun o'qish istagida bo'lgan aholining muayyan qismini ta'lim muassasasi joylashgan yerga yig'ish shart emas. Tinglovchi yoki o'quvchi tomonidan ortiqcha sarf - xarajat qilish zarurati bo'lmaydi. Bu ta'lim turiga jalb qilinuvchilarning yosh cheklanishlarini istisno qilish mumkin. Onlayn kurslarga jalb qilinuvchi kontingentni quyidagi ijtimoiy guruhlarga mansub bo'lgan shaxslar tashkil qilishi mumkin:

ikkinchi oliy yoki qo'shimcha ma'lumot olish, malaka oshirish va qayta tayyorgarlik o'tash istagida bo'lganlar;

mintaqaviy hokimiyat va boshqaruv rahbarlari ;

an'anaviy ta'lim tizimining imkoniyatlari cheklanganligi sababli ma'lumot olaolmagan yoshlar;

o'z ma'lumot maqomini zamonaviy talablar darajasiga ko'tarish istagida bo'lgan firma va korxonalar xodimlari;

ikkinchi parallel ma'lumot olishni xohlagan tinglovchilar;

markazdan uzoqda, kam o'zlashtirilgan mintaqalar aholisi;

jismoniy nuqsonlari bo'lgan shaxslar;

harbiy xizmatda bo'lgan shaxslar va boshqalar.

Bu ta'lim turini bir necha modellari mavjud, ular masofaviy ta'lim tashkil qilinishiga sabab bo'lgan vaziyatlari bilan farqlanadi: geografik sabablar (mamlakat maydoni, markazlardan geografik uzoqlashgan regionlar mavjudligi), mamlakatni kompyuterlashtirish va informatsiyalashtirish darajasi, transport va kommunikatsiyalar rivojlanish darajasi, masofaviy ta'lim uchun mutaxassislar mavjudligi, ta'lim sohasida informatsion va kommunikatsion texnologiyalardan foydalanish darajasi, mamlakatning ta'lim sohasidagi odatlari [3].

Onlayn kurslarning texnologiyalari va unda qatnashuvchilari. Onlayn kurslarning asosiy texnologiyalariga quyidagilarni kiritish mumkin:

INTERAKTIV texnologiyalar:

Internet masofaviy ta'lim portali.

Video va audio konferentsiyalar.

Elektron pochta orqali ta'lim.

Internet orqali mustaqil ta'lim olish.

Uzoqdan boshqarish tizimlar.

Onlayn simulyator va o'quv dasturlar.

Test topshirish tizimlari. INTERAKTIV bo'lmagan texnologiyalar:

Video, audio va bosmaga chiqarilgan materiallar.

Televizion va radio ko'rsatuvlar.

Disklarda joylashgan dasturlar.

Video va audio konferentsiyalar - bu Internet va boshqa telekommunikatsion aloqa kanallari yordamida ikkita, uzoqlashgan auditoriyalarni telekommunikatsion holatda bir biri bilan bog'lab ta'lim olish yo'li. Video va audio konferentsiyalar uchun katta hajmda maxsus texnika, yuqori tezlikga ega bo'lgan aloqa kanali va o'qitishni tashkil

qilish uchun xizmat ko'rsatuvchi mutaxassislarni jalb etish kerak bo'ladi [4].

Internet orqali mustaqil ta'lim olish - bu Internetda joylashgan ko'pgina saytlarda joylashgan katta hajmdagi ma'lumotlar ustidan mustaqil ravishda ishlash va yangi bilimlar olish yo'li. Elektron pochta orqali ta'lim esa eng ommaviy Internet xizmatlaridan foydalanib, o'quvchi va o'qituvchi o'rtasida xatlar orqali muloqot o'rnatib ta'lim olish yo'li [5]. U yordamida har xil test, vazifa, savol-javob va ko'rsatmalarni (matn, grafika, multimediya, dasturlar va boshqa ko'rinishida) jo'natib qabul qilishimiz mumkin.

Uzoqdan boshqarish tizimlar - murakkab dastur, tizim va uskunalarni real holatda boshqarish va ularda ishlash imkoniyatlarini yaratuvchi maxsus tizimlar yordamida bilim olish yo'li. Uzoqdan boshqarish tizimlarning asosiy vazifasi o'quvchiga faqatgina amaliy bilimlarni berish.

Simulyator, elektron darsliklar va o'quv dasturlar - bu asosan nazariy va amaliy bilimlarni kompyuter dasturlari orqali o'quvchilarga off-layn holatida olish yo'li. Simulyator va elektron darsliklar hozirgi kunda ta'lim sohasida juda keng qo'llanilyapti.

Test topshirish tizimlar - bu maxsus dasturlar yordamida o'quvchilarning amaliy va nazariy bilimlarni tekshirish uning asosiy vazifasi bu talabalar bilimlarini tekshirib ularni baholash. Internetning masofaviy ta'lim portali bu maxsus Internet saytlar (onlayn resurslar).

Ushbu saytlarning asosiy vazifasi - ta'lim jarayonini tashkil qilish, yoki boshqa so'z bilan o'quvchi va o'qituvchi o'rtasida elektron on-layn muloqotni o'rnatish, o'qituvchilarga o'quv materiallarni joylashtirish va o'quvchilarga shu ma'lumotlar bilan ishlashga hamda boshqa masofaviy ta'lim servislardan foydalanishga imkoniyat yaratish [6,7].

Tarbiya resurslarini ijtimoiy tarmoqlar orqali munozaraga qo'yish odatda qanday resurs yaratish kerakligi axborotini olish uchun foydalanish mumkin. Quyida keltirilgan ro'yxatda tizimni umumiy tuzilishini ifodalaydi.

O'quv jarayonini monitoringni tashkil qilish.

Tekshiruv jarayonlarni rejalashtirish.

O'quvchilarning mustaqil ishlarini rejalashtirish.

O'quv jarayoni natijalarini prognozlashtirish.

Natijalarni aniqlash va taxlil qilish.

So'rovnomaga o'tkazish - auditoriya bilan ularni fikrini bilish uchun effektiv muloqot tizimi hisoblanadi. Ijtimoiy tarmoq orqali izoh(comment) yozishdan ko'ra obunachiga bittagina tugmachani bosish ancha osonroq kechishi va kamroq vaqtni sarflashi bu psixologik ta'sirni ham ko'rsatadi so'rovnomani umumiy yaratish uchun amallar ketma ketligi keltirilgan.

So'rovnomada esa to'g'ri yoki noto'g'ri degan tushuncha yo'q kiritilgan bo'lsa, bir nechta variant tanlasa bo'ladi. Misollar:

So'rovnomaga sozlamalari. Ijtimoiy tarmoqlarning turli tuman turlari bo'lib barcha ijtimoiy tarmoqlarda sozlashni amalga oshirish turlicha bo'ladi sozlash bo'limida o'zingizga kerakli vazifalarni bajaring (yuqorida aytib o'tildi).

Anonim va public so'rovnomalar. Kanallarda faqatgina anonim so'rovnomalar yaratish mumkin. Buni faqat eslab qolish kerak. Guruhlarda esa public so'rovnomaga qilsa bo'ladi. Public yoki ommaviy so'rovnomada kim qaysi variantni tanlaganini bilsa bo'ladi. Universitetda guruhimiz sardori public so'rovnomaga yordamida talabalarni bir zumda kichik guruhlariga bo'lib chiqdi.

REFERENCES:

1. Abduqodirov A.A., Toshtemirov D.E. Ta'lim muassasalarida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi. Monografiya. Guliston: Universitet, 2019. – 232 b.
2. Toshtemirov D.E. Niyozov M.B. Ta'lim jarayonida web texnologiyalarning o'rni // Ilmiy xabarnoma. Seriya: Pedagogik tadqiqotlar. 2(46).2020. -B.114-120.
3. Niyozov.M.B., Islikov S.X., Normatova M.N. O'quv jarayonida elektron ta'lim resurslaridan foydalanishning afzalliklari //Polish science journal (Issue 2(35), 2021) - Warsaw: Sp. zo.o. "iScience", 2021. Part 2, p.134-138, <https://sciencecentrum.pl/arhiv-zhurnalov/>
4. PQ-4699-son // Raqamli iqtisodiyot va elektron hukumatni keng joriy etish chora tadbirlari to'g'risida // 28.04.2020 // <https://lex.uz/docs/4800657>
5. Creating Mobile Apps for teaching // Matej Bel
6. M. Pokorny, "Interactive Elements Can Increase the Efficiency of e-learning Course," in Information, Communication and Education Application, Advances in Education Research, // 2013.
7. Bobomukhammadova, Sh. A. (2023). Teaching methodological system based on blog technology in an electronic educational environment. JournalNX - A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal, 9(3), 404-408.
8. Qizi, A., & Shoir, B. (2021). Use of blog technologies in the educational process. European Journal of Molecular & Clinical Medicine, 8(2), 293-295.
9. Bobomuxamedova, S. A. (2021). Elektrom ta'lim muhitida dasturlash tillarini o'qitishning metodik tizimini blok-texnologiyasi asosida takomillashtirish. Pedagogika, 1(3), 85-89.
10. Bobomuxamedova, S. A. (2021). Dasturlash tillari fanini o'qitishda blog - texnologiyasining o'rni va ahamiyati. TDPU ilmiy axborotlari, 1(6), 172-178.
11. Qizi, B. S. A. (2019). Development of ICT competence of the future teacher of informatics on the basis of smart technology. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol, 7(10).

12. Ashurova, M. M., & Ashurov, M. U. (2023). The Role and Significance of the Concepts of Hard Skill and Soft Skill in Teaching It and Programming Languages. *Journal of Pedagogical Inventions and Practices*, 18, 68-70.
13. Ashurov, M. U. (2023). Use new methods in teaching Informatics. *Мировая наука проблемы и перспективы развития*, 1(1), 81-88.
14. Ashurov, M. O., & Ashurova, M. M. (2022). *Word Counter*.
15. Ашурова, М. М., Ашуров, М. У., & Джураев, Р. Х. (2021). Бўлажак ўқитувчиларнинг касбий тайёргарлигини шакллантиришда дастурлаш тилларининг ўрни. *Raqamli pedagogikaholati va rivojlanish istiqbollari*, 1(2), 5-12.
16. Ашурова, М. М., Ашуров, М. У., & Пирнапасова, М. С. (2020). Умумий ўрта таълим мактабларида математика фанини ўқитишда дидактик ўйинлардан фойдаланиш методикаси.
17. Ashurov, M. O., & Ashurova, M. M. (2020). The use of billing peer support in the formation of the level of competence in the field of programming of future teachers of computer science. *International Journal of Progressive Sciences and Technologies*, 1(2), 38-40.
18. O'ljayevich, A. M., Muhiddinovna, A. M., & Rahmatullayevna, H. M. (2020). Ta'limni rivojlantirishda web saytlarning ahamiyati va o'rni. *Иқтисодиётда инновация*.
19. Ашурова, М. М., Ашуров, М. У., & Холдоров, Б. И. (2019). Ахборот маконини яратиш жараёнида PHP дастури ва MySQL дан фойдаланиш методикаси. Ахборот таълим маконини такомиллаштиришда ахборот ресурслари ва технологиялари интеграцияси, 2(3), 45-48.
20. Ashurov, M. O., & Ashurova, M. M. (2018). *Alfa test test dasturi*.

